

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

Abonament, pe an în țară . . . Lei 5 Abonament, pe an în străinăt. Lei 8
 » » 6 luni în țară . . . 3 Un număr 18 bani

Manuscrisile nepublicate se ard.

COMITETUL DE REDACȚIE:

P. Carboviceanu
O. Rădulescu-Motru
G. Ocoșuc
I. Stescu
P. Dulfu

G. Adamescu
V. S. Moga
N. Nicolaescu
Const. C. Popj-Tașcă
Gr. Teodossiu.

Redacția și Administrația Str. Mântuleasa, No. 9.

S U M A R:

I. Clavetie, Drapelul. — *B. Iorgulescu, Desvelirea bustului lui Ienăchiță Văcărescu.* — *Gheorghe Adamescu, Ienăchiță Văcărescu.* — *Petre Popescu, Scrisoare către țărani.* — *Gh. Tașcă, Ștefan cel mare pe patul de moarte.* — *D. Popescu, Despre leșin.* — *Grig. Teodossiu, Munții Himalaia.* — *De la Olt, Un obicei în China.* — *Ril.-Härtopénu, Limba Inducește, limba amărăște.* — *Freotul Coman Vasălescu, Jocul de cărți.* — *Iacob Martinescu, 10 Maiu la comuna Ponorole jud. Mehedinți.* — *Botez Tîlă, Un frumos act de dreptate.* — *Cum se pregătesce căra de altot pomii.* — *G. Ionescu, Snovă.* — *Irimia Popescu, Ingrășarea porcilor.* — *Eugeniu I. Tîsescu, Conferințe populare.* — *Impărțirea premiilor la sate.* — *Informațiuni.* — *Poșta administrației.* — *Loteria bisericeii din comuna Turcoia.*

Ilustrațiuni: Ienăchiță Văcărescu. — Munții Himalaia.

INSCIINȚARE

Adresându-ne prin scrisori personale abonaților rămași în urmă cu plata abonamentului, primim dinloc încunosciințări de la un mare număr de abonați, că au achitat către diverse persoane, cari au avut liste și prin cari au fost abonați.

Rugăm dar, persoanele car au bani încasați în numele nostru, să bine-voiască a ni-i trimite de urgență, petru a evita reclamațiuni; cu atât mai mult, că unor abonați cari au plătit, dar noi n'am primit banii nici măcar pentru anul trecut, li s'a suspendat trimiterea revistei.

Sperăm, că cei-ce au încast banii și nu i-au trlmis încă, se vor grăbi a-i trimite, pentru a evita neplăceri atât pentru d-lor cât și pentru noi.

DRAPELUL

Ne!... dicea bătrânul căpitan, dând cu pumnul în masă, voi nu știți ce este drapelul.

Cine a fost soldat, cine a trecut granița și a mers pe drumuri străine, cine a fost departe de țară și n'a mai auzit vorbindu-se limba lui; cine a înțeles, obosit de drum și de luptă, că patria depărtată e înfățișată prin acea fâșie de mătase cu trei colorii, care fâlfâie colo în mijlocul regimentului; cine prin fumul bătăliei a avut ca unic punct de întâlnire cu ai săi, acea bucată de stofă sfâșiată; numai acela poate pricepe, poate simți tot ce cuprinde în cutele sale acest lucru sfânt ce se cheamă drapel.

Drapelul, dragii mei, da, este cuprinderea într'un singur cuvânt, într'un singur obiect, a tot ce a fost, a tot ce este viața fie-căruia dintre noi: căminul unde ne-am născut, colțișorul de pământ pe care am crescut, cel d'întâiu zîmbet copilăresc, legănatul dulce al mamei, privirea serioasă a tatălui, cei d'întâiu ani, cea d'întâiu lacrimă, speranțele, visurile, închipuirile, amintirile, toate acestea la un loc, într'un singur cuvânt, într'un nume, cel mai scump din toate... patria.

Da, așa este, drapelul cuprinde toate acestea; el cuprinde onoarea regimentului, gloria lui, titlurile scrise cu litere de aur pe colorile-i șterse de vreme; cuprinde conștiința vitejilor cari merg la moarte sub cutele lui; exprimă cea mai frumoasă, cea mai înaltă datorie.

De aceea să nu vă mirați că soldații iubesc drapelul, care e adesea format din câte-vă zdrențe agățate de un băț; să nu vă mirați că pentru dînsul înainteză ei ca să le sfîșie pieptul sau să le sfărâme capul. Toate sufletele regimentului se țin par-că legate de dînsul prin nisce fire nevedute; să-l pierdă, e rușine, e rușine vecinică. Orî ai palmuî rînd pe rînd pe toți acești voînici, orî le-ai smulge de odată drapelul, tot una face.

Nu, nu puteți înțelege, voi cari n'ați fost soldați, ce poate suferi un om care scie că drapelul său, ca și o părticică din țara sa, a rămas în rîndurile dușmanu-

lui. *Di și nópte îl chinuesce acéstă idee: «drapelul e acolo, l-au luat, îl țin ei.» Di și nópte, se gândesce, viséză, póte să și móră pentru acésta.*

Ce este drapelul? O să diceți că e un semn, că e frumos să-l veți ici colo la o sərbătore, la o paradă...

Da, e un semn; dară. . . câtă vreme ómenii vor avea trebuință să aibă o credință curată, puternică și ade-vărată, va fi nevoie de semne de acestea, a căror vedere să ne misce pînă în fundul sufletului, să deștepte în noi tóte sentimentele generóse, cari ne îndemnă la devotament, la sacrificiu, la abnegațiune, la datorie.

Trad. după I. Claretie.

Desvelirea bustului lui Ienăchiță Văcărescu

Sâmbătă la ora 10 a. m., a avut loc în grădina Ateneului, desvelirea bustului Ienăchiță Văcărescu.

Solemnitatea desvelirei a fost deschisă printr-o cuvîntare a d-lui V. A. Urechiă, care a vorbit despre Ienăchiță Văcărescu, arătând marile sale merite literare și patriotice.

După d-sa a luat cuvîntul d-l Grigore Tocilescu din partea Academiei Române.

După d-l Grigore Tocilescu a mai vorbit d-l C. Stăncescu din partea Ateneului Român, depunând și o corónă. D-l Mihail Vlădescu a vorbit din partea Ligei, arătând meritele lui Ienăchiță Văcărescu. Din partea societății Macedo-Române a vorbit studentul C. Naum.

Au vorbit studenții C. Arnăutu din partea societății istorice universitare, Popescu Pion din partea asociațiunii universitare, Petrescu din partea studenților în litere.

Bustul lui Ienăchiță Văcărescu este făcut din bronz, iar pedestalul este de piatră. Are următoarea inscripție: *Ienăchiță Văcărescu † Maiu 1797.*

Coróne au fost din partea Ateneului Român, a

ministerului instrucțiunii publice cu următoarea inscripție: *Luī Ienăchiță Văcărescu, Nemuritorul cinstitor al patriei și limbei Române.*

Relativ la ridicarea acestui bust, publicăm o serie de interesante observări făcute de d-l B. Iorgulescu, directorul liceului din Buzău.

Neobositul, luptător pentru naționalism, d-l V. A. Ureche, luând inițiativa de a face și bustul neuitatului și mult meritosului Ienăchiță Văcărescu, ca să nu se întâmple și cu dînsul, ce s'a întâmplat cu statuia marelui Ștefan al Moldovei, ar fi bine, ca mai nainte de a se procede la sculptarea lui, să se cunoscă toate portretele lui rămase și ajunse pînă la noi, iar nu numai unul, cel de la biserica sf. Spiridon, după care s'a copiat și s'a conservat în familie.

Un alt portret al acestui erudit și talentat român se află în județul Buzău, plasa Sărată, comuna Cândesci, în biserica zidită aci de boierii Cândesci în 1665, restaurată apoi de Luxandra Cândesca în 1741 și meremetisită în fine de Luxandra Câmpinenu, soția vornicului Ión Câmpinenu în 1829, cu care ocaziune, între ctitori, pe lîngă diferiți și însemnați membri ai familiei Cândescilor, s'a adăogat și Ienăchiță Văcărescu, avînd în față și ținînd mâinele pe capetele a doi copii: Șerban și Luxandra, care, ce e dreptul, se asemănă cu cel cunoscut de noi și reprodus și în «Revista nouă».

Un bătrân îmi spunea, acum vreo 12 ani că portretul unui Văcărescu s'ar fi aflat și în vechea biserică. În cazul acesta Ienache Văcărescu, n'ar fi cel în cestiune, ci moșul său, ucis la Constantinopol împreună cu Brîncoveanu. Numele celor doi copii din față ar putea stabili adevărul.

Cu acest prilej gădesc nemerit a face o propunere de interes general.

Cele mai multe din bisericile noastre fie că se restaurază, fie că se zidesc din nou, pierd foarte mult nu numai din vechiul și austerul lor stil, dar și din inscripții și din vechii ctitori, cari se înlocuiesc cu ienoriașii de azi, îndată ce au contribuit cu ceva la rezidirea bisericii, fără să-și dea sîma de paguba ce o aduc cu acesta istoriei, arhitecturii și arheologiei.

«Albina» fiind menită să cadă în mâinele tuturor preoților și învățătorilor, ar fi bine ca toți aceștia să fie rugați a trimite notițe redacției sale, de bisericile cu ore care trecut de prin comunele lor, indicându-se numele ctitorilor, în cazul de a fi

persóne istorice, descriindu-se costumele lor, precum și alte odóre, ce ar presentá vre un interes fie istoric, arhitectonic sau arheologic.

O comisiune compusá din ómení competentí și iubitorí de neam va cercetá tot acest material adunát; va alege pe cel ce meritá un deosebit interes și espus mái mult peirei, dar care într'un apropiat viitor ne ar servi fóрте mult, însă n'am mái avea de unde sá-l luám.

Acésta comisiunea va interveni apoi pe lîngá ministerul Instrucției ca dupá cum a acordat spese de drum studenților, ca sá umble prin sate spre a aduná material epigrafic și folkloristic, tot așá sá se acorde spese și studenților mái înaintați și mái talentați ai șcólelor de Bele-arte și sá fie trimiși a decopia persónele istorice de pe la diferite mánástiri și biserici, ba dacá s'ar puté, ar fi bine sá se și fotografieze în întreg sau párți, dupá interesul ce presintă și mái cu sémá uși, frontispicii, etc. sculptate: din care mult sînt lucrute cu o rará artá.

Inainte de a plecá acești studenți, ar fi bine sá li se facá cât-va timp un curs ad-hoc, și așá vom fi siguri cá nu numai istoria ar intrá în posesiunea unui material precios, dar și studenții ar câștigá fóрте mult, avénd ocaziune sá cunóscá de aprópe vechia picturá a bisericilor nóstre, ce e drept, de și bisantiná, dar în multe locuri naționalisatá cu mult gust și bun simț.

Acești studenți, deveniți artiști, nu ne vor mái pictá sfinte cu cocuri și cu ghete, ei vor continuá mái departe tradiția nóstrá religiósá și o vor perfecționá în acest sens.

B. Iorgulescu.

Maxime și Cugetări

Simpatiile se nasc din asemánarea caracterelor; iar antipatiile din deosebirea lor.

Dintre tóte viciurile precum: minciuna, lácomia, invidia, lenea, orgoliul, cel mái réu este ingrati-tudinea.

Fii statornic în hotărârea ta, orí-ce vei întîmpiná în viață.

Ecaterina D. Vlăscianu.

Invățătóre, Rușetu-Bráila.

IENACHIȚĂ VĂCĂRESCU

enache sau Ienăchiță Văcărescu și-a câpătat drept la nemurire cu patru versuri, faimosul lui testament.

Urmașilor mîei Văcăresci

Las vouă moștenire

Crescerea limbei românesci

Și-a patriei cinstire.

Așa le-a spus el; le-a spus bine și frumos; le-a spus atunci când patria eră o vorbă neînțelesă de clasa boierescă, din care făcea parte Văcărescu, când limba românescă eră socotită ca vrednică de a se vorbi cu slugile și cu Țiganii.

Incontestabil că familia Văcărescilor este foarte veche. Odobescu o consideră a fi cea mai veche familie boierescă din țară.

Ienache eră fiul lui Ștefan Văcărescu. El s'a născut pe la 1740. Acesta e data în genere admisă, dar avem prea puțină siguranță în privința ei.

Educațiunea lui a fost de sigur foarte îngrijită, potrivit cu spiritul timpului. Pe atunci fiii de boier cari aveau aplicare la învățatură, învățau grecesce și franțuzesce. Grecesce, pentru că domnitorii ereau Greci și limba acesta eră cea curentă; franțuzesce, pentru că copiii domnilor învățau această limbă și prin imitație începuse s'o învețe și copiii boierilor.

Despre Văcărescu avem date pozitive că, pe lingă cultura obicinuită, s'a ocupat și cu limba latină și cu cea italiană și, printr-o deosebită favoare, a putut sci și turcesce, căci nimeni nu putea să învețe turcesce fără învoirea Domnului.

Epoca în care trăesce Ienache Văcărescu, încă din tinerețe, este plină de zbuciumări interioare, provenite din luptele dintre boieri și Domni; este apoi ilustrată prin războiele ruso-turce, al căror șir se începe acum pentru a se încheia la mijlocul secolului nostru cu dominațiunea rusescă din epoca regulamentară.

Tatăl lui Văcărescu, a fost otrăvit de către Constantin Racoviță; însuși Ienache de mai multe ori a trebuit să pribegescă la Constantinopol, la Brașov, la Nicopol.

Timpul cel mai fericit pentru Văcărescu a fost domnia

Ienăchiță Văcărescu.

lui Ipsilante, cu care a fos bun amic și sub care a ocupat rangul de vistier și apoi de spătar. Se pare că a colaborat la «*Pravilnicésca Condică*» a acestui Domn; apoi ca om de încredere al lui, s'a dus la Impăratul Iosef II, unde fugise fiii lui Ipsilante.

În afară de poeziile lui, ne-a lăsat două scrieri: una tipărită, gramatica; alta manuscris, istoria împăraților otomani.

Pentru curioși daū aci titlul întreg al gramaticēi:

«Observații sau băgări de sēmă asupra regulelor și orînduelelor gramaticēi romănescē adunate și alcătuite acum întâit de d-lu' Ienache Vcăărescu, cel de acum dikeofilax a bisericēi cēi mari a Răsăritulu' și mare vistier a Principatulu' Valachiei 1787» (Tipărită la Viena și la Rîmnic).

* * *

Ca cronicar, Vcăărescu ne-a lăsat o istorie a împăraților otomani, în care a intercalat povestiri ale faptelor petrecute în țara sa.

Titlul întreg este:

«Istorie a prea puternicilor împărași otomanū adunată și alcătuită pe scurt de dumnēlu' Ienache Vcăărescu, dikeofilax a bisericēi cēi mari a răsăritulu' și spătar al Valachiei».

Iată ce a făcut; iată ce a scris Vcăărescu. Este o figură interesantă din trecutul nostru cultural; este un cronicar însemnat; este autorul unei meritose încercări de a introduce o regulă în gramatica română; se cade fără îndoială să i se perpetueze amintirea printr'un monument.

Să iubim și să onorăm pe cei cari s'au distins în trecutul nostru fie cât de puțin, căci vremeurile erau grele.

Gheorghe Adamescu.

UN CUVÎNT

Fiind-că sînt în lume amăgitori mișei, deschideți-vē ochiū, să nu dați peste ei!

Scrisóre către țărani (1)

— In cestiunea socialistă --

In ziua următoare vor privi puțin mai de sus, aũ pus ceva la buzunar, vor începe să zornăească părăluțele, vor plăti orele lor de muncă și vor face iar *afaceri*, că produc mai mult. Și séra își vor face iar socotelile, și iar vor mai pune ceva de oparte. Ađi așa, mâine așa; veți vedé pe jupun Moritz că nu mai vine la lucru, că face nas, capătă influență, are bani, își face voturi, și iată-l la putere. Ajuns aci, ferice de el și de ai lui. Vai de cei ce i-aũ dat drum liber și l-aũ lăsat să apuce trebile țării in ghiarele lui!

Așa că la urma urmei cu ce v'ați ales? Care o să fie diferența de ceea ce e ađi? Că d-l Ministru se va chema David in loc de Dumitru sau chiar Moritz in loc de Mihaiu!?

Si va fi rușine de némul nostru românesc să fie dat pe mâini spurcate care să-l conducă și să-l muncéscă. Ce ocară mai grozavă pentru pomenirea strămoșilor noștri viteji, cari își puseră viața in primejdie pentru a ne lăsa moștenire un neam curat și o limbă românească!

Și cum pricep de bine socialiștii tóte aceste lucruri. Cum se sbat in tóte felurile ca să pună mâna odată pe acest plocon gras și nemuncit. Dar ei sînt șireți și scopurile lor le lucréază pe ascuns. Ca nisce farisei fanatici, își ascund planurile lor sub masca unei ușurări de muncă și a unei indestulări de traiu. Așa e că vouă nu v'aũ destăinuit nici una din aceste taine ascunse? De ce însă n'ați fost și voi mai indrásneți, să-i fi luat puțin din scurt, să le fi cerut bună óră să vă arate actele lor de nascere. O, atunci ați fi recunoscut de sigur in fie-care Negreanu, un Schwartz (Șvarț) habotnic, și in fie-care Avramescu un Avrum ori chiar Ițic schimonosit. Și aceștia aũ venit să vè mântuiască! Dar care le-a fost óre darul lor. Da, aũ avut un dar puternic, dumnezeesc, v'aũ obligat să-i cinstiți, să-i ajutați, să cotisați, cum đic ei, v'aũ pus biruri mai grele și mai urite de cât acelea pe cari vi le dă statul, ce îngriješce mereu

(1) Veđi No. 39 și 40.

de voi. Și numai Dumnezeu știe care este rostul atâtor cotisații și pungă de bani strânse din sudoarea voastră. Voiți să știți cum le întrebuițeză mântuitorii voștri? O, dar nu mergeți mai departe, ci numai priviți puțin în jurul vostru, cine vă înconjură, cine vă sugerează tot avutul vostru?

Cine vă ia bucătura din gură, cine vă asuprește și vă oropsese, cine v'a stricat familiile, credința și traiul căsniciei, cine v'a adus astăzi în săpă de lemn? Mai vedeți încă cine vă face comerțul, cine vă face agricultura, cine dărimă fără milă frumoșele voastre păduri, cine scormonește pământul și-l storce de tot produsul lui și mai cine se răsfață în bogății nemăsurate, pe când voi cereți pâine, cereți hrană de toate dările? Streinii, numai streinii, aceea cari caută să vă ia și sufletul din voi. Da, streinii dibaci și cu avere au pătruns în mijlocul vostru, au intrat pînă în cele mai sărăcite colibe ale voastre, v'au speculat, v'au ruinat, v'au otrăvit. Și folosindu-se de lipsa voastră, v'au stricat obiceiurile, și liniștea sfintă a casei, v'au spurcat cu desăvîrșire. Miserabili, au căutat să se atingă de sângele curat al nămului nostru! Da! Streinii v'au îngenuchiat. Ei v'au făcut să purtați jug greu și să duceți viață amară. Ei v'au demoralizat și v'au adus totă grămada de rele de care nu vă mai puteți scăpa.

Și acum, în schimbul atâtor amare daruri ce v'au făcut să vă plecați capul la vorbele lor, să vă legați într-o funie cu dînșii să perdeți și ce bruma mai aveți, pentru a vă pute mai ușor stăpâni! Nu, a fost o glumă ceea ce ați făcut. Sau ați fost prea lesne credători, în dorul vostru de a vedea un trai mai bun. Dar gândiți-vă pe mâinile cui vă dați? Dacă munca fătă răgaz v'a doborât, dacă lipsa și greaua familie v'a împovărat, dacă bucata de pământ nu vă mai ajunge ca să vă hrăniți pe voi și pe ai voștri, dacă streinul v'a sleit de toate, apoi nu cred că voi, urmași din vechi nămură să fiți perdut dragostea de ai voștri, de țara care v'a născut, de mormintele strămoșilor voștri, ca să părăsiți totul pentru a vă da streinilor nesăturați. Țara vă este scumpă, moșiora voastră mică și neîndestulătoare nu vă lasă s'o părăsiți, s'o lăsați în mâini streine, fără milă de nimic. Voi ați avut în tot-d'a-una încredere în mai marii voștri, cari v'au ocrotit și v'au dat tot ceea ce i-ați cerut în nevoi. Cereți și acum să vă scape din ghiarele neîmpăcate ale

streinilor, să nu vă mai dea arendași și cârciuarii streini cari n'au alte gânduri de cât a vă storce și a vă otrăvi.

Atunci veți avea școli bune și copiii voștri nu vor mai cerși haine și cărți pentru școlă. Atunci veți sci multe și feciorii voștri învățați și cu mare dragoste de voi vor vorbi de drepturile vóstre, de nevoile și suferințele vóstre.

Deci dacă voi, iubiți săteni, ați fost atrași în mrejele ferme-cătore ale socialiștilor, părăsiți aceste idei, cari nu sînt ale părinților voștri, și nici ale fiilor voștri nu vor fi. Ele vă vor ocări memoria, și vă vor necinsti numele vostru odată.

Nu dați copiilor voștri pilde rele, greșite, care imitate în nesciință, vă pot duce la peire sigură.

Nu alunecați pe căi prăpăstioase, căci odată porniți pe ele nu vă veți mai putea întorce. Feriți-vă de instigatori și șarlatani interesați, nu vă încredeți în cel dintăiu venit, căci acei ce se dau ađi de mîntuitori ai voștri vor fi mâine lupii nesăturați, ce vor sfîșia avuțiile vóstre.

Nu vă inflăcărați la cele dintăiu cuvinte de înfrățire fă-țarnică al vre unui chip ipocrit, chiar când acel pravoslavnic ar purtă barbă lungă ori botfori încrețiți, și ar căută să vă pună înainte *sfînta cruce*, semn al credinței creștine și al înfrățirei popórelor. Incredințați-vă că de multe ori sfînta cruce cu sfînta ei libertate, servește de perdea ocrotitoare în dosul căreia speculanții să-și pótă lucrà planurile lor reu făcătore. N'asteptați mîntuirea de la alții, de la streinii cari nu vă cunosc și nu vă iubesc.

Sînteți cetățeni români. Aveți drepturile și datoriile vóstre de îndeplinit. Aveți șefii voștri cu dor de voi, aveți reprezentanții voștri și să sperăm că veți avé din ce în ce mai mulți și mai buni spre a puté cu voci unite să vă susțină drepturile și cererile vóstre. Statul, șeful suprem al statului, cu ochiul său vecinic deștept, veghiază zi și nópte la destinele acestui popor iubit și caută tot-d'a-una mijlóce prin care să l ajute și să-l pornescă spre bine.

Nu uitați că statul a fost acela, care — sînt acum mai bine de 30 de ani — a intervenit și a împroprietarit pe țărani, căutând să ia pe séma sa creanțele lor și să le garanteze chiar prin constituțiune contra marilor proprietari.

Avem, mulțămită cerului, un Suveran capabil, un șef pre-

vedător și neobosit conducător, ale cărui lumini înalte au făurit viitorul nemului nostru, avem în fruntea țării un Domnitor neîntrecut, iubitor de poporul său, cu foc mare pentru înaintarea lui, lucrând neîncetat la propășirea și susținerea noastră în mijlocul lumii civilizate. Invățați-vă a avea încredere în El, sădiți în inima fiilor voștri iubirea de Tron și dinastie, acea iubire sfântă, ce se ține chiar cu prețul vieții, căci cine își iubesc șeful, iubesc norodul, se iubesc pe sine și pe ai săi.

Numai ast-fel cu liniște și cu răbdare, cu încrederea și cu iubirea fiilor săi, va putea Statul duce la bun sfârșit greua problemă de îmbunătățire a sorței țărănimii, problemă care cere un răspuns pe cât de repede pe atât de plin de rîde bune.

Numai atunci, când se va vedea sprijinit de ajutorul vostru. Statul — fără alte griji nefolositoare — va căuta să găsească mijlocele cele mai nemerite pentru scăparea și mîntuirea voastră, a cetățenilor săi, *căci trebuie să scie că mîntuirea cetățenilor săi scăpătați e mîntuirea sa sigură.*

Petre Popescu.

Ștefan cel mare pe patul de mîrte

Sră în vara anului 1504. Tîtă Moldova se află coprinsă de o adîncă mîhnire. Din Sucéva mergeau veștile în tîte părțile, de apropierea sfîrșitului Marelui Ștefan, despre care se credea că nu va mai muri nici odată, atât eră de vitez. Totul însă în lume are și un sfîrșit. Tot ce apare pe orizont dispare mai curînd sau mai târziu.

În Sucéva la curtea domnăscă eră mare fierbere. În patu-î domnesc stă Ștefan cel mare ridicat puțin într'un cot. De o parte și alta stau sfetnicii domnesci, iar în fața Domnului la marginea patului, stă în genuche prea iubitul său fiu Bogdan, primind bine-cuvîntarea părintăscă. Cu sângele rece pe care un erou îl păstrează în orî și ce împrejurare și cu vocea stinsă, rostea Ștefan cel mare, tînerului moștenitor Bogdan, următoarele:

«Scumpul meu fiu!... Sfirșitul vieții mele s'a apropiat. Astăzi chiar, poți voiți părăsi lumea această, trecând în cea-l-altă pentru vecinicie... Tu vei urmă în locul mieu. Caută să nu pătezi fala acestei frumoșe țări, pe care eu am ridicat-o și am ținut-o la înălțimea ei timp de aproape o jumătate de secol.

«Fii deștept și prevădător. Nu da încredere vecinului. Vecinul, când îți va promite ajutor, atunci caută să te surpe.

«Ți-aduci aminte acum câți-vă ani în urmă, de ajutorul ce-mi oferise Albert al Polonilor contra Turcilor?

«Ah! scumpul mieu fiu!... Daca nu eram prevădător, cine scie în ce stare se mai află astăzi prea iubita noastră patrie!...

«Ai aușit de atâtea ori, cum noi ne aflam în cele mai mari primejdii. Vecinii nici nu voiau să aușă strigătele noastre de ajutor. Nu, ei așteptau numai ca scumpa noastră țară să fie slăbită, iar în urmă să se arunce asupra-și ca nisce lupi flămânși, spre a o înghiți.

«Tóte acestea le-am constatat, dragul mieu în de-sele lupte, ce le-am avut cu Turcii. Așă, când aușiau vecinii Unguri, Nemți și Poloni, că lupta merge bine pentru nația Română, că în sine Turcii sânt învinși, se grăbiau cari mai de cari, a-și trimite ajutorul ridicol de câte-vă sute de ostași, pe care motiv trâmbițau apoi în tótă lumea, cum că lor li se datoresce izbânda contra Turcilor, că daca nu trimeteau ei câte-vă sute de ostași, trebuia se cad învins. Ast-fel s'au lăudat Ungurii cu ocașia marei victorii câștigate la Racova numai și numai prin munca și strădănuiala mea și a ostașilor miei de arme, cari se luptau cu iubire de patrie, nu ca străinii cari umblau numai după pradă, iar la un cas de pericol dădeau îndărăt.

«Când însă timpurile erau mai grele, când în sine lupta mergea rău pentru nația română, atunci, cu tóte că le ceream ajutor, ei nici voiau să m'aușă. Ast-fel mi s'a întâmplat în lupta cu Turcii la Valea-Albă, precum și în cele pentru apărarea Chiliei

și a Cetăței-Albe, pentru care am fost nevoit să sufer cele mai înjositoare umilinți din partea Polonilor, numai și numai pentru a căpăta un mic ajutor. Și cu toate acestea nici ajutorul cuvenit nu mi s'a dat.

«Veduși dar bine din câte-ți spusei, scumpul meu fiu, cine sînt vecinii. Să fii dar cu multă băgare de seamă și mult să nu te închini lor.

«Nu se scie însă ce aduce timpul!...

«Va veni pôte odată vremea, când va fi nevoe, ca a noastră patrie să fie supusă sub scutul vreunei puteri mai mari, spre a o apăra în contra celor-l-alte. In asemenea împrejurări să fii cu multă prevedere și să-ți îndrepti privirile asupra Turciei.

«Turcii, dragul meu, de și sînt fieroși și de altă religie, nu-s însă și violenți.

«Ei se luptă pe față și când te închini lor, se mulțumesc cu un tribut, respectând condițiunile de vasalitate. Din potrivă, vecinii creștini, ca Ungurii și Polonii, când vei deveni supus lor, caută a te nimicî cu totul. Și apoi în cele din urmă nici un rege al creștinătății n'ar puté fi în stare a apăra o țară ca Moldova, mai bine pot face acésta Turcii, cari sînt și mai puternici astăzi.»

Pe când însă Ștefan cel mare dădea povețe fiului său, îi veni o veste de-afară, cum că boerii vor să alégă un alt Domn în locul alesului Bogdan...

Puterile lui Ștefan cel Mare se stinsese aprópe cu totul. Câte-vă minute pôte și sufletul eroului își lua sborul în sferile ceresci.

Când a auđit însă de cele ce se petrec afară, când a vedut că nici nu apucase a-și da duhul și boerii căutau a face contra voinței lui, lucru ne mai întâmplat pînă atunci la curtea sa, de și aprópe sleit de forțe, sângele începî din nou a umblă cu putere prin vine și înfuriindu-se teribil dădu ordin ca mișei să fie pedepsiți cu mórte.

A cerut apoi ca să fie și el scos cu patul afară, pentru a vedé el însuși cu ochii decapitarea răvrătiților. Satisfăcut în fine, porunci să fie dus iară-și în casă, unde se împărtași din nou, iar la un

ceas după ce luă împărtășania, sufletul eroului român și-a luat sborul în lumile nevădute.

Ast-fel s'a stins activa viață în acest mare patriot român, care a făcut fală națiunii române în timpul domniei lui de aproape o jumătate de secol.

Gh. Tașcă.

Invățător, Putna.

DESPRE LEȘIN

Cădeasa ori am observat pe la țară leșinuri, atât la copii cât și la omeni mari și prin urmare — spunând câte-vă cuvinte în privința leșinului — cred că fac un serviciu sătenilor în genere.

Când dicem leșin, înțelegem o părăsire repede a forțelor omului, ast-fel că fața devine palidă, picioarele nu-l mai țin, e cuprins de amețelă generală, pierde cumpătul și în cele din urmă cade jos și nu știe ce mai face.

Din diferite cauze inima în contractiile sale, încet, încet, începe a se slăbi, pînă într'atât în cât ea nu mai poate să trimetă creerilor cantitatea îndestulătoare de sânge; așa că din cauza lipsei de sânge la creer, urmază amețela, pierderea cunoștințelor sau ceea-ce în termenii populari numim *leșin*, iar în termenii științifici *sincopă*.

Sînt o mulțime cauzele care fac ca inima să slăbescă contractiile sale: când cine-vă s'a rănit grav și pierde sânge mult, în urma bôlelor vechi prin cari s'au slăbit puterile vitale, sau cum spre exemplu sînt facerile grele la femei, sau în fine cum sînt unele persoane anemice chiar din nascere.

Influențele nervoase pot produce leșinul cum d. e. veștile triste, sperieciunile, etc. De obicei, cel leșinat nu mîore; totuși când cine-vă observă leșinul să nu i se pară glumă, căci se poate foarte bine să se întâmple un desnodămînt fatal, atunci când inima nu-și revine în funcțiunea ei normală.

Indată ce cine-vă a leșinat, trebuie să i se dea ajutor. Având în vedere că inima se slăbește și bate așa de încet în cât nu mai poate trimite la creier sângele necesar, precum și în tot corpul, cel d'întâiu lucru ce urmăzează a fi făcut este a pune pe suferind în poziție orizontală, chiar fără pernă și cu capul mai jos de cât corpul. Prin modul acesta se înlesnesce sângele a curge spre creier. Cel puțin o jumătate oră trebuie să se lase în această poziție și de multe ori cel leșinat își revine în fire suspinând.

Este foarte rău obiceiul ce l-am observat la unii săteni, anume de a pune pe cel leșinat în sus cu capul, a-l smuci de mâini, picioare, nas, urechi, etc.

Dacă bolnavul pus în poziție orizontală nu-și revine în fire, e bine a-l uda pe față cu puțină apă rece și imediat se observă o inspirație adîncă și cel bolnav deschide ochii. Acesta se explică astfel: în obraji se termină un nerv simțitor, care vine din măduva spinăreii și care se lîgă cu alt nerv, care merge la inimă. Indată ce apa rece apasă pe obraz, nervul este întărit și în același timp se întărește și celălalt nerv care conduce respirația la inimă, așa că imediat se face o profundă inspirație. Cred că orî-cine poate să se încredințeze de acest adevăr, stropindu-se pe față cu apă rece.

Nu este bine însă a se turna pe suferind apă cu cofa, căci atunci udându-i-se hainele poate să răcescă și îi e mai rău în urmă.

Mijlocele expuse pînă aci sînt bune de aplicat numai pentru acele persoane cari în adevăr sînt anemice, sau care de lungi bôle au pierdut prea mult sânge. Sînt însă casuri când poate cine-vă să aplice sfaturile de mai sus mult și bine, căci bolnavul nu-și revine în fire sau și dacă își revine însă numai pentru un scurt timp și iarăși cade în leșin.

În acest din urmă cas este bine a i se da un pahărel cu vin vechiu negru, încăldît, un pahărel rachiu, coniac sau în fine orî-ce altă băutură alcoolică ce se va avea la îndemână.

Alcoolul iriteză nervii și inima își reîncepe func-

țiunea sa normală, trimițând repede sângele spre creier și în tot corpul.

Acestea sînt primele ajutóre ce trebuiesc date unui leșinat; în cas însă când bolnavul nu-și revine în fire, atunci cei din jurul lui imediat trebuie să recurgă la ajutorul unui medic, care prin specialitatea ce o are, va scî ce fel de medicamente să-î aplice.

D. Popescu.

Invățător-diriginte, Prahova.

MUNȚII HIMALAIA

Nu e pe tot pămîntul un șir de munți mai înalți de cât munții Himalaia, cari ca un brâu uriaș și puternic brăzdază continentul Asiei, pe o întindere de 112 poște. Cu deosebire vîrfurile **Kitsindjinga** (8582 m.), **Davalagiri** (8176 m.) și **Gaurisankar** (8840 m.), minunează și înspăimîntă pe orî-ce om prin grozava lor înălțime.

Cînd te apropii de acești munți, ți se pare că ai în fața ta un uriaș cu picioarele pe cîmpia Indiei și cu crescutul capului în nori.

«Nu mai întîlnescî la pôlele lor întinse cîmpii cultivate, cari cu puțină vreme mai nainte ți-au isbit și ți-au desfătat privirile, ci numai pămînturi sterpe, pe cari zăresci ici și colo câte-vă locuințe sărace. In locul acelei obști muncitóre, pe cari ai lăsat-o în urma ta, vei da peste prea puținî ómenî.

«Locurile sînt pustii, aerul nesănătos, din pricina baltacelor făcute de apele de la munte, priveliștea locuitorilor bolnăviciósă. Cu tóte astea, vînatul mișună într'acest ținut puțin eunoscut și umblat. Cărdurî de potărnicî, pătate cu negru, se furișeză la pasul călătorilor; antilopa, iepurele, porcul mistreț, fug în tóte părțile; pantera, ursul, rîsul, elefantul sêlbatic, te privesc cu nisce ochî îngrozitori. Puscile vînătorilor pot face multe prăđi în aceste cîmpii bogate în vînaturi.

«După ce trecî prin aste locurî, iată în sfîrșit și Himalaia. Cine ar îndrăsnî, în fața priveliștii ce i se arată acum, să se mai gîndescă la alte locurî din natură și să-î pară rēu că se află acolo? De sigur că Indieniî nu puteau alege un alt loc sfînt în care să-și închipue că se află Dumneđul lor necunoscut. Nimic în aceste ținuturî nu se potrivește cu ceea ce vedem în locurile din părțile nóstre. Totul ni se infățișeză în mēsurî uriașe.

«Nicăerî nu vei simți o întipărire ca aceea ce o ai cînd te găsești la pôlele Himalaiei. Mintea uimită sbórá sus pe

Munții Himalaia.

cómă, și în mijlocul singurătății și al unei liniști vecinice, pe care nici un sgomot n'o turbură, afară numai de al tunetului, înțelege mai bine ideia vecinicieii. Oceanul cel întins nu e atât de măreț ca piscurile Himalaiei. Valurile au sgomotul lor, murmurul lor, viața lor; aici totul e mort. În loc de un orizont mărginit, vezi un cer în adîncimile căruia se pierde privirea. Și dacă din întâmplare furtuna urlă și tună în această tăcere, ce măreție înviorază priveliștea!

«Himalaia este cel mai înalt din altarele în care Dumnezeu pôte fi adorată. Persii cred că dincolo de acești munți se sfîrșește lumea și începe stăpînirea duhurilor. În adevăr, pe măsură ce urci muntele, sunetul móre, sgomotul se stinge; o împușcătură nu face de cât un murmur ușor și surd: viața, par-că lînceșește în sufletele noastre. Te cuprinde o tristeță negrăită. Acolo în susul munților sînt păduri întinse, din vremuri uitate, și zăpada e vecinică.

«Nu știu de ce: dar găsesc cevă sfînt și pios pe culmile acelor munți; sgomotul pămîntului se stinge și patimile omenesci nu-și mai găsesce locul în acele ținuturi depărtate (1).»

Din munții Himalaia, aproape de pólele lor, isvorăsc două mari fluvii: Indul și Gangele, cari scaldă țara Indiei și îi preschimbă câmpiile în ținuturi mănóse.

Dacă la Sudul Himalaiei se întinde India, o țară destul de cunoscută, pe care astăzi o stăpînesc mai tótă Englesii, apoi dincolo de acei munți se întinde țara Tibetului, pe un podiș înalt, țară pe care Chinezii, stăpînitorii ei, nu lasă ca s'o cunóscă străinii, de frica cea mare de a nu le scăpa din mână.

Și pôte că au mare dreptate!

Grig. Teodossin.

Un obicei în China

Este un curios obicei în China, care constă în aceea că veduva se omórá după mórtea bărbatului ei.

Aceste obiceiuri sînt rare în China, cu tóte că se stiméază mult sacrificiile omenesci. Una din aceste teribile scene a avut loc la Fu-Cefu.

Victima erà o tînéră femeie de 24 ani, al cărei bărbat murise de lepră. N'avea nici copii, nici părinți cari ar fi putut să-i vie în ajutor. Nu-i re-

(1) Din povestea unui oficer engles.

măneă alt-cevă, de cât să móră de fóme saú să se omóre.

De când fu cunoscută intențiunea sa, ea primi invitații numeroșe la banchete. Petrecú mult timp.

Dar la sfîrșitul unei sêrbători, ea se sui pe o estradă, bătrânii satului veniră să-î presinte omagiile lor. Apoi, un semnal fiind dat printr'o lovitură de tun, victima se strangulă. Cadavru-î fu pus într'un sicriu și închis într'o capelă. Se dice că împêratul Chinei are intenția de a gravă pe o placă de marmură o inscripție, care să conție virtutea acestei nenorocite.

(După La Terre Illustrée.)

De la Olt.

Limba îndulcește, limba amărește.

nainte vreme, pe când boierii aveaú bivolițe și robi (Țigani), un boier avea un rob bătrân, moștenire de la tatal-tatălui său, căci robul eră în vîrstă de 118 ani. Boerul, vroind să lase liber robul și să-l scóță din slujba ce avea, căci eră bucătar, chemă pe mai mulți vecini la dînsul la masă, pentru a le arătă cât e de bun bucătarul său și că e nevoit a se despărți de dînsul cu adîncă părere de rău, din causă că îmbătrânise.

Boierul chemă pe bucătarul său și î spuse: Pentru că ai ajuns la vîrsta de 118 ani, și ești în casa noastră de când te-ai născut, cred că ai învățat ce va să dică a face mîncare bună. Măine am să dau masă mare, la care am invitat multă lume, te rog sa cauți tu să ne faci mîncările cele mai bune; căci dacă mîncările vor plăcea mosafirilor mei, să scii că-ți dau drumul să trăesci liber.

A doua zi, când toți boierii s'au strîns la masă și așteptău să vadă mîncările cele gustóse, așa mult lăudate de gasdă, gustând din fie-care fel, au observat că mîncarea e fôrte bună, fie-care fel de bucate avea alt gust și altă formă, dar în fond, totul eră făcut numai de limbă.

Stăpânul înfuriindu-se chemă pe bucătar și luând la bătaie, îl întrebă de ce a făcut mâncare numai de limbă?

Robul răspunse că dînsul, după o experiență așa de îndelungată, a dovedit că nimic nu pôte să fie mai bun de cât limba.

Mosafirii, ne pricepënd ce vroia robul să înțelegă prin aceste vorbe, i-au poruncit ca a doua zi să pregătescă mîncarea, din tot ce pôte fi mai rău.

Care nu fu însă mirarea tuturor, când vedură și a doua zi că toate mîncările ce erau servite, într'adevăr toate erau fără gust și totuși erau făcute tot de limbă.

Atunci chemară cu toții pe bucătar și-l rugară să le spue și lor ce va să dică asta, că într-o zi a făcut 20 feluri de bucate foarte bune de limbă, și a doua zi tot din limbă a făcut ce a fost mai rău.

Robul atuncia di se:

Cinstiți boieri! Nimic în lumea asta nu e mai bun de cât limba. După limbă, adică după cum vorbesci cu cine-va, depinde totă fericirea unui om. Un cuvînt rău spus, te nenorocesce și te aruncă în fundul prăpăstiei. Decî:

Limba îndulcește, limba amărește.

Ril.-Härtopénu.

JOCUL DE CĂRȚI

Jocul de cărți este considerat ca una dintre plagele cele mai funeste privit nu numai din punctul de vedere a pierderii averii și a sănătății, ci și a calităților bune cari constituiesc basa morală a orî-cărui stat sau țară.

Priviți, dice Descuret, pe un jucător de cărți, cum stă el nemișcat lîngă o masă ca și cum membrele sale ar fi înțeleștate într'însa.

Fața sa este palidă, privirea fixă și impacientă; gura sa obicînuît mută, nu lasă a se auți de cât nisce sunete rău articulate și încă și acestea la intervaluri.

Intôrce ochii cu o iuțelă rară, fisionomia sa ia

un aspect când posomorât, când vesel, se vede în ea succesiv mânia, furia și un fel de veselie amestecată cu neliniște.

Sînt mai mult de 12 césuri de când alternativ câștigă și pierde aceea ce ar fi de ajuns să facă fericirea la 20 familii.

Și credeți—continuă mai departe același autor — că s'a săturat de emoțiunile ce-l nutresc? O! Nu!

Acele momente favorabile și nefavorabile, de câștig și pagubă, nu servesc de cât pentru a exaspera pasiunea ce-l dobórá și care ține ca sechestrare tóte cele-l-alte necesități.

În acele momente mai mult de cât tot-d'a-una inima sa, spiritul său, simțurile sale și în sfârșit tótă ființa sa sînt la joc: ar puté prea bine să fie amenințată casa de ruină, ar puté să cadă trăsnetul la piciórele sale, nimic nu i-ar abate gândul, *sgomotul aurului este unicul care póte să-l misce.*

Jucătorul de cărți, cu totul deosebit de avar, a cărui lăcomie o posedă și dînsul, nu strînge nici odată, și dacă câte o dată se aprinde la privirea aurului, este că-l privesce ca un mijloc de a-și satisface pasiunea sa; și când are, îl expune la róta aceleiași întâmplări care l-a făcut să câștige. Dar aceste daruri ale norocului nu pot nici să-i profite, nici să-i satisfacă mulțumirea sa.

A jucă este scopul său, elementul său, viața sa; afară de joc nu vede nimic.

Ce i pasă jucătorului de cărți de ruina, de desonórea și de cele mai sfinte datorii ale sale!

Preotul Coman Vasilescu

Huși.

10 Maiú la comuna Ponórele județul Mehedinți

În comuna Ponórele din județul Mehedinți, s'a sêrbătorit ziua de 10 Maiú în următorul chip:

La biserică s'a oficiat Tedeumul de către preotul paroh, în asistența autorităților comunale, a unui numeros public și a elevilor școléi respective, după care s'a ținut câte o frumoasă cuvîntare: de preotul paroh Mochie Teodorescu, Gri-

gore M. Martinescu, ajutorul Primăriei, și Popescu M. Constantin, cântăreț bisericesc, care a arătat în general marea însemnătate a sărbătorilor naționale și în particular a zilei de 10 Mai.

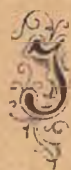
După acesta au urmat cântecele elevilor sub conducerea d-lui învățător N. Predescu.

S'a cântat «Imnul Regal», «Neatârnarea» și «Regatul statului Român», publicată în harnica și mult prețioasă revistă «Albina.»

Iacob Martinescu.

Epitrop bisericesc.

Un frumos act de dreptate

mpăratul Austriei Joseph I, preumblându-se pe străzile Vienei, îmbrăcat ca un simplu cetățean, se întâlnește cu o tinăreă foarte tristă, care avea sub braț un pachet.

— Ce ai, fetico, aci? îi duse cu blândeță împăratul.

Unde te duci? N'aș putea ore eu să-ți îndulcesc durerea.

— Mă duc să vînd câte-vă haîne d'ale mamei mele, răspunse tînăra care nu veduse nici o dată pe împărat. Apoi suspinând adause: ele sînt totă bogăția noastră. Ah! dacă ar trăi încă tatăl mieu, care și-a vîrsat de atâtea ori sângele pentru patrie, sau dacă ar fi obținut o răsplată pentru serviciile sale, de sigur nu m'ați vedea în astă stare.

— Ar fi trebuit ca voi să faceți o petiție împăratului și să vă recomandați cui-vă care să-i arate trebuințele vóstre.

— Am făcut-o, dar de gēba, domnule: acela la care m'am adresat, m'a spus că n'a putut să facă nimic.

— Domnul acela nu v'a spus adevărul, răspunse împăratul ascundēnd cu greū supērarea ce-i causă o asemenea descoperire. Te pot asigura, fetico, că nimeni nu i-a vorbit nimic despre nenorocirile vóstre, fiind-că împăratul iubesece prea mult dreptatea, pentru ca să lase pe veduvă și pe fiica unui oficer, care l-a servit cu atâta devotament, să móră de fōme. Faceți o petiție și aduceți-mi-o în palatul regal în sala cutare și la ora cutare. Dacă ceea-ce-mi spuneți e adevărat, eu voi face ca să vorbiți cu împăratul chiar, și veți obține dreptate.

Tinăra, ștergēndu-și lacrămile, mulțumi necunoscutului, care adause:

— Dar n'ai trebuință să-ți vîndi haînele. Câți bani cređi că vei luă pe ele?

— Șase galbeni, răspunse tînăra.

— Ei bine, să-ți dau doi-spre-dece, pînă ce vei isbuti să veđi pe împărat.

Isprăvindu-se dialogul și luând cei doi-spre-dece galbeni, tînăra alergă cât mai în grabă acasă, dete banii și haînele

mamei sale și arată speranța ce avea într'un domn necunoscut ei, care îi făcuse acest dar și făcui portretul acestuia așa de bine, în cât unele din rudele sale recunoscură într'insul pe împărat. Rușinosă că a vorbit așa de liber, nu se pôte hotărî ca să se ducă a doua și la palat. Dar sfătuită de rude, se duse acolo tremurând, recunósce pe suveran în bine făcătorul său și leșină. Impăratul ceruse dejă informațiunii despre tatăl său și despre regimentul în care servise și descoperise că tóte câte îi spusese fata erau adevărate. Când se deșteptă din leșin, împăratul ordonă să o introducă împreună cu rudele sale în cabinetul său și în cel mai curtenitor mod îi díse aceste vorbe.

— Acesta, bună tinără, este un livret de pensiune, egală cu léfa tatălui vostru, de care pensiune se va bucură mama vóstră; în casul când va muri ea, de jumătate din pensiune vă veți bucură voi. Imi pare réu că n'am sciut de mai nainte lucrul acesta, pentru-că ași fi îndulcit suferințele vóstre încă de mult.

Botez Tilă.

Auđită de la un bătrân, fost oștén Austriac.

CUM SE PREGATESCE CÉRA DE ALTOIT POMII

Succesul în tóte felurile de altoiri ale pomilor, afară de cea cu mugur, depinde, pe lângă dexteritatea mâinei, calitatea pădurețului și a altoiului, și de calitatea cerei de altoit, care se întrebuintează ca să ungă părțile tăiate și să împiedice cu desăvîrșire aerul a pătrunde.

Cea mai lesniciósă céra de aplicat, mai eftină și mai lesne de pregătit, se compune din sacâz (colofon), seú și spirt, în proporțiile următoare: sacâz 100 gr., seú și spirt câte 4 grame, adică seú și spirt 4 la sută de colofon. Céra se prepară în modul următor: se topesce la un loc sacâzul cu seul, într'un vas și la un foc mic (mai bine pe cărbuni.) După ce aceste 2 materii s'au topit și amestecat bine (căci pînă se topesce, le tot mesteci cu un băț,) dai vasul la o parte de pe foc și după ce s'a răcit puțin, torni spirtul și mesteci bine. După acésta, puî

acastă materie într'o cutie de fer cu capac și ai un cleiū de altoit pe care-l poți păstră și 10 ani. Pe pom cleiul se aplică cu un băț cioplit în formă de pană.

S N Ó V Ă

Un țigan, argat al unui proprietar din țară de la noi, a fost trimis la un alt proprietar din altă comună, cu o traistă cu raci și cu o scrisore în care se spuneă următoarele: «Îți trimet prin argatul meu Simion, 300 de raci; răspunde-mi de primirea lor.»

Țiganul argat, în călătoria lui cu racii, a trecut pe lângă un lac mare; pe marginea lacului eră un pom și fiind timpul călduros fôrte, Țiganul a stat jos pe marginea lacului, a atârnat traista cu racii de un cârlig al pomului, și el s'a pus nișel jos să se odihnescă și adormind, racii au simțit de apă și toți au intrat în lac. Țiganul deșteptându-se mai târziu, a găsit traista golă; apoi căutându-se în buznar, dă de scrisore și-și dice în sine: trebuie să mă duc să duc scrisorea, dacă nu mai am raci, și ajungând la proprietarul prieten al stăpânului său, îi dă scrisorea. Acesta o citește, și apoi îl întreabă: «Bine țigane, aici se vorbește de atâtea sute de raci, unde sînt?» Se vorbește boiarule? răspunse Țiganul, bine că sînt în scrisore, că din traistă au fugit de mult!...

G. Ionescu.

Invătător, Bréza-de-sus, Prahova.

INGRĂȘAREA PORCILOR

Timpul cel mai potrivit pentru îngrășarea porcilor este tómnă; în această vreme muncitorul dispune și de hrană și de mai mult timp ca primăvara sau vara, iar animalele nu sînt supérate de căldurile mari ale acestuī din urmă anotimp. Iarna, este bine așisderea a se pune rîmătorii la îngrășat, dar trebuie a îngriji a fi cât se pôte de bine adăpostiți în contra gerurilor prea aspre, cari influențeză mult asupra resultatului îngrășarei.

Vîrsta la care trebuie să punem porcii la îngrășat este de $1\frac{1}{2}$ —2 ani.

La îngrășatul porcului, trei lucruri să avem în vedere: întâiu ca el să fie hrănit din belșug, al doilea curățenia coicinei și al treilea liniștea lui, în tot timpul cât ține îngrășatul.

Irimia Popescu.
Medic-veterinar.

Conferințe Populare

— din popor —

— Și iaca așa moșule. Ađi e una, mâine îi alta și tot așa o duce omul din necaz în supărare, pînă când le dă toate pe una, pînă ce móre!

— Da, ce mări nepóte, ce s'a întámplat?!

— Pări ce să fie. Nu-i bună și pace. Inchipuesce-ți, dragă moșule, că unul din juncánașii miei, cel plăvan cu córnela țepóse la care țineam ca la ochii din cap -- a murit. Of, într'inșii eră tot sprijinul casei mele, pentru că cât cu plugul, cât cu chiria căștigam și eú de-un bir, de-o sare, de un gaz, de-o îmbrăcăminte — mă rog — făceam eu ce făceam și eram deasupra nevoiei. Póte ar fi scăpat dacă găsiam acasă pe bádica Iva . . . și să-í fi luat sânge de la gât că numai el se pricepe în d'alde astea.

Noi trăim ca vitele. Nu ne pricepem mă rog la nimica. Copiii, vitele, paserile, oile ne mor cu chiuita fără să cunoșcem vr'un leac cu care să le tămăduim. Ci că avem doctori pe plasă, de ómení și de vite; d'apoi cine are norocul să-í vadă și să stea la sfat cu ei?! De, și eú sînt dór om, am făcut armata, am trecut în miliție și vė spun drept că n'am vėđut un picior de doctor, măcar pe vremuri de bólă, pe la noi prin sat care să adune lume la primărie ori la școlă și s-o povățuiască cum trebuie să trăiască și de ce să se ferescă ca să nu cadă la pat, și, . . .

— Hă-ă-ă, mări nepóte, d'apoi ce spui tu nu se mănăncă. Eu-s bătrân bre, am măncat multe pasci și asta n'am vėđut că doctorul să steie de vorbă cu noi.

Pări, nu veđi că parcă-í silă de noi. Odată pe lună dă pe

la primărie și atunci din fugă iscălesce și se duce în altă parte unde face tot ca la noi. Pesemne așa-i scris la legea lor. Dar, de rău, nu-i rău cum spuneai mai adineori ca să se adune lumea sărbătorile mai ales iarna și să vină subprefectul ca să ne arate legea să ne spună de drepturile și datoriile noastre și tot ce mai este nou, că dreptu-ți spun că dacă fie-care ar sci legea, oamenii ar trăi mai bine între ei.

Nu s'ar mai judecă și prin urmare n'ar cheltui vremea și averea prin procese pentru nimica. Par'că mi se rupe inima, când vęd la judecătorie câte 50—60 oameni în fiecare di cum stau în judecată pentru mărunțișuri, în toiul trebi, iar ogorul lor e umplut de buruiană și nu numai atât, dar să învrăjlesc de nu vorbesc unii cu alții și stau plini de mânie — și pentru ce? Pentru un bagatel.

Unde-i Preotul care să vină, cum venia, cel din vechiu, ca să ne propăvăduiască: «Pace vouă» ori «să ne iubim unii pe alții».

Unde e iuvătătorul care să ne spună cum să crescem copiii și multe din ale gospodăriei?

Unde-i primarul? Unde-s toți aceștia care uniți la un loc ar puté face din satul nostru isvor de avuție — iar noi și copiii noștri să le fim recunoscători! Unde-s? Eacă de ce spuneam fătul meu că am trecut multă vreme și n'am vędut de acestea și-oiu muri și n-oiu vedé; iar de oiú apucă așa puté dice ca bătrânul Simion: Slobozesce, Dómne, pe robul tđu în pace că vędură ochii mei mântuirea némului meu.

— Sci ce moșule? e, hai. să purcedem prin sat să lățim vorba, hai pe la școlă, să dăm pe la primărie, hai pe la toți ca să facem adunări de acestea populare unde să vină cei pricepuți și încercați în ale traiului și să ne învețe și pe noi din tóte câte o lécă; hai, moșule, că d-ta ai inima caldă și ai trecere în sat, — hai întâiu la popă să-l luăm cu noi și de o vrea, el apoi vrea tot norodul, vorba ceea «după popă tot satul».

— Hai, măi nepóte, și să dea Dumneđu început bun și să fie cu noroc.

* * *

Dis și făcut. Invătător, preot, primar și tot restul din sat mergeau cu duimul de la casă la casă, pină când ajunseră la Ghiță Ciobanul, unde poposiră pentru prima oră

în jumătatea cea dintâiu a dîilei a doua; și cum erau toți sfătoși, din vorbă în vorbă, ajunseră la coferințele populare de care vorbea cu mult foc moșul nostru, spunînd între altele că doctorul în glăsurile lui ar sfătui pe toți cum să trăiască și de ce să se ferescă ca să nu cadă la pat, că de, el are patru ochi și ce-î drept, nu-î păcat să scie mai mult de cât baba Ileana, d'apoi unde mai pui pe...

— Tii-i-i stăi, moșule să nu-mi uit vorba. Păi, dacă-î vorba de doctor să-ți spun eu ce am vedut la o adunare, tot de acestea, în Bucuresci mai iarna trecută că m-a împins păcatele și pe acolo — când cu procesul cela, am fost pe la Casație, he, e, — d'apoi cum chitesci...

— Hei, lasă, nepoțe, Ghiță, că de jiti te scim noi meșter!

— Ba, mă rog, asta nu-î jitie. — Asta-î jitie adevărată. Iată colea. În Bucuresci este o casă mare, mare, da mare de tot, poți să întorci harabaua cu 4 boi numai prin tindă. Cu păreți trumoși, cu scări de marmoră, mă rog, mândră de tot, ca palatul lui Făt-frumos, ba încă mai ceva. Acolo se adună lume multă sîrbătorea și vine unul și le spune câte în lună și stele și apoi vine altul și altul, și altul și tot nu se mai istovesce. Când eram la Bucuresci, vedînd că intră atîta amar de norod acolo m'am dus și eu — credeam că-î prasnic — m'am suit pe scările de afară, am dat în tindă, m'am urcat pe alte scări și de eu nu știu pe unde am mai apucat că mă duceam și eu după cei-l-alți ca pluta pe apă și de odată, mă tredesc într-o odaie mare, frumoasă, plină de bogăție cu scaune multe, cu sfinți pe păreți, cu ferestre în pod de se vedeă afară, și cu o mulțime de cărări și drumuri printre scaune, iar pe scaune erau așa de mulți că nici stele pe cer nu sint căți ochi erau acolo. Am înlemnit la ușă. Mă credeam pe altă lume. Inchideam din ochi și m'am șters cu mîneca de câte vă ori la ochi ca să știu îi aveau ce ved?! Și după ce m'am desmeticit, am mai vedut tronul regelui, catedra celor cari vorbesc și altele.

— Da, cum se chiamă casa aceea?! hă,

— Păi, ... him ... cum să se cheme! sciam eu, are un nume cam posnaș, de, stați ca să vă spun eu! să chiamă ômenii bunî, să chiamă ... ateneu.

— Va să dică ateneu, bine, spune ce-aî mai vedut!

— Și cum vî spusei după ce m'am desmeticit n'am mai stat mult și-a prins un avocat a vorbi și grăia atît de

mândru că-i pusese pe toți într'un corn de capră, pe vremea aceea am intrat în vorbă cu portarul care stetea pe lingă mine (pe semne îi era témă să nu șterpelesc vr'un scaun) și mi-a spus că acel care glăsuesce e... doctor. Atunci am întins și eu gâtul, ca prostul, să aud ceva. Spunea de o gânganie mititică, îi dicea microb și spunea atâta că speriasse tot norodul. Numai suflă nimeni. Și mai spunea că în odaia aceea sint sute de milioane prin vèzduh. M'am uitat și eu, de, ca omul și drept vè spun că n'am vèdut nici unul. M'am minunat mult și am dis: «cum dracul bre (ucigă-l tóca) să nu zăresc, batăr o gânganie, mai ales că dacă pe hârtie îi făcut cât cărăbușu, ori cât râma, ori cât gogóșele de vermi de mătase apoi în lume trebuie să fie mai mare pentru că ori ce portret e mai mic de cât obiectul ce el arată.»

Maî spunea doctorul că-i primejdios atât de mult acel gândac, că cine l-ar înghiți (ferescă Dumneđeū) și-ar înghiți și dïlele. Și după aceea o mulțime de năsbuții. Iar eu i-am lăsat în pace și am dis: «păcat de așa popor că trăesce când se teme de tóte muscele!»!...

Păi, să poftescă la mine un gândac de aceia (microb) și când l-oiū croi cu restel dacă i-ar mai trebui lui să umble berbuneū prin sat să nu-mi dïci pe nume.

— Bine, măi nepóte, da dacă nu li-i zări și dá odată peste tine, ha, ce dïci, atunci n'are dreptate doctorul?

— Păi, cum să dea peste mine. Da, nu-l vèd?! Doar, n'am orbul găinilor! Și ca să curmăm vorba, mè unesc cu d-vóstră, să facem adunări populare, de cât să nu vie de cei cu gărgăuni ca să ne sperie -- «lupul nu se sperie cu pielea oiei.» — Să ne vorbescă și să ne arate numai ce ne trebuie și de care să putem folosi, iar nu flécuri a notărașului din sat care spune că nu-i Dumneđeū.

— Va să dïcă, în scurt, te unesci cu noi.

— Da, da și Dumneđeū să vè ajute și să ne ajute ca să ducem la bun sfirșit șcôla de adulți din satul nostru.

Așa grăiaū măi dïlele trecute ómenii din... ei aū pus fără multă formalitate bazele unei instituțiuni cunoscută sub

numele: *Conferințe populare* și au sorocit ziua de 8 Noiembrie 1898 (fiindcă-i praznic împărătesc) pentru prima conferință: *Acloolismul*.

Eugeniu I. Tisescu.

Învățător, Bacău.

Impărțirea premiilor la sate

În ziua de 29 Iunie am avut ocazia de a asista la distribuirea premiilor la școala din Brătulesci de pe domeniul Coronei Cocloc.

Școala împodobită cu decii de drapele și ghirlande, avea un aspect feeric. Din toate împrejurimile a venit multă lume.

După discursurile ținute de d-nii învățătorii, a vorbit preotul C. Bălțeanu, care a arătat în cuvinte bine simțite rolul școlii și al bisericii. A vorbit de nenumăratele îmbunătățiri ce d-nul Ion Kalinderu, administratorul domeniului Coronei, face pentru țară, cu dragostea ce d-sa are pentru țaran, ideia măreță pentru ridicarea morală și materială a lui și grija ce d-sa are în aceste timpuri critice pentru ca să poată ajuta pe cât va putea pe toți cei în suferințe. Citește din revista «Albina» circularile d-lui Ion Kalinderu, date către toate domeniile relativ la starea țaranului față cu timpurile din acest an.

Sfinția-sa, scote apoi în relief meritele d-lui Timotescu, dirigintele școlii, care a lucrat în toate direcțiunile pentru ridicarea ei. Urmară apoi cântările școlare executate foarte frumos. O deosebită plăcere însă, a făcut poeziile duse de școlarii și mai ales cea dusă de mica elevă din clasa I, Elena V. Constantinescu, care în costum național a recitat «Românca din școlă,» poezie de A. Timotescu.

Distribuirea s'a făcut sub președinția de onoare a d-nei Maria Condurache, care cu o dragoste de mamă mângâia pe școlarii, îndemnându-i să se silască.

O bandă de lautară cântă diferite bucăți naționale.

D-nul Ion Kalinderu și cu această ocazie a dovedit marea sa dragoste pentru școlă și a trimis copiilor premianți haîne, ghete, ciorapi, pălării, cărți și tablouri în valoare de peste 200 lei. Printre asistenți am observat pe d-nele Iorgulescu, Rațiu, Bujorénu, Brem, Tănăsescu, Nicolescu și altele, pe d-nii N. Condurache, șeful regiei Coronei, dr. I. Rațiu, St. Iorgulescu, V. C. Popescu, D. Manu, A. Rațiu, St. Dumbrăvianu, Stăncescu, șef de gară, Tănăsescu, etc. etc.

Autoritățile comunale erau față, cum și un mare număr de locuitori din toate cătunele comunei Cocloc.

T. Popescu.

Notar.

*

În ziua de 29 Iunie, a avut loc împărțirea premiilor la școlile din comuna Bodesciî-Precistei, jud. Némț, după cum urmază:

Cu două zile înainte primarul comunei, V. Bârsan, doritor de a se răspândi cultura printre consăteniil săi, luă măsurile necesare pentru ca această zi să fie sărbătorită cu totă pompa cuvenită. Hotărăsce în înțelegere cu d. nil învățătorii Gh. Liveșianu, A. Focșa și I. Idiceanu, ca împărțirea premiilor să se facă în localul primăriei, fiind mai spațios și unde putea să încapă mai multă lume.

Pentru transportarea copiilor la primărie de la școala No. 1 și de la cea din anexa Corni, d-l primar a dat 6 căruțe frumose împodobite. Ajunși copiii la școlile arătate la școala No. 2, s'au întrunit cu toții și au plecat către primărie în colônă, cântând «Fie și cu sôre,» sub conducerea d-lui învățător I. Idiceanu. Sosind la primărie, se intonă de către copiii școlii din Corni «Imnul Regal» și «Veche mândră Românie.» Mulțimea cărdurii, cărduri, alergă către primărie, tresărind de bucurie.

După intonarea imnurilor, d-l învățător Idiceanu arată importanța școlii, însemnătatea acelei zile, îngrijirea și conduita ce trebuie să albă părinții față de copiii lor, cauza pentru care rămân repetenți și termină făcând o dare de sēmă asupra frecuentării copiilor repartisați pe școli, pe 1899.

După acesta copiii școlii din Corni sub conducerea învățătorilor cântă: «Deșteptă-te Române», «Hora Dobrogei» și «Orî când veselî.» La ora 10^{1/2}, se distribuiesc premiile.

După terminarea împărțirii premiilor, se mai cântă diferite cântece, iar la ora 12 din inițiativa d-lui primar în unire cu preotul I. Calapăr și comerciantul Gh. Vicu, se dădu masă la toți copiii. N'a putut fi o mai mare mulțumire și încurajare pentru copiii și părinții lor de cât acesta.

După masă copiii sînt duși cu căruțele la școlile respective.

I. Popa.

INFORMAȚIUNI

D-l Ión Mălăescu a susținut cu succes în ziua de 26 Iunie tesa sa pentru licență în Teologie, tratând despre: Sinodul al IV-lea ecumenic (451).

Avem credința că tineri ca d-l Mălăescu vor face cinste Bisericii.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI

D-lui *Dumitru Epureanu*, com. Damian. — Abonamentul d-văstră pe anul I achitat cu chitanța No. 1.066 și pe al II-lea cu chitanța No. 15.572.

D-lui *Căpitan Munteanu*, Buzău. — Primit; liberat chitanța No. 15.276.

D-lui *N. Popovici*, Buciumi, Iași. — Abonamentul d-văstră pe anul al II-lea este achitat cu chitanța No. 13.464 și 15.424 a câte lei 2,50.

D-lui *A. Pârvan*, Negrilescă, Tecuci. — Abonamentul d-văstră pe anul

al II-lea achitat cu chitanța No. 11.135 al fiului d-văstră cu chitanța No. 13.832, din eróre vi sa făcut avise.

Pr. *Pavel Manoilescu*, Cozmesci, Vaslui. — Pe anul I sînteți achitați cu chitanța No. 8.740, expirat la 30 Septembrie 1898, trimeteți de la 1 Octombrie 1898, anul al II-lea.

Pr. *I. Dumitrescu*, Focșani. — Adresați pe numele administrației revistei, cum fac toți abonații.

D-nei *E. Teodorénu*, Dorohoi. — Abonamentul d-văstră pe anul II achitat cu chitanța No. 15 022.

D-lui *Luca Créngă*, Adincata, Dorohoiu. — Anul I ați achitat de 2 ori abonamentul cu chitanța No 2 457 și 6.595 prin urmare cu această din urmă v'am achitat pe anul al II-lea pînă la 30 Septembrie 1899.

E R A T A

In No. 40 în articolul «Rapița» s'a strecurat o eróre de tipar la început. In loc de: «... uleiú *mineral*» ... să se citéscă: *uleiú vegetal*.

Lotăria bisericeii din comuna Turcúia

Iată rezultatul tragerei loteriei din comuna Turcúia, care a avut loc la 20 Iunie.

No. 7.622	a cástigat	2.000 lei
» 38.340	»	1.000 »
» 28.356	»	1.000 »

Următórele numere au cástigat câte 500 lei fie-care :

13.132, 16.712, 25.065, și 4.255.

Următórele numere au cástigat câte 100 lei fie-care :

30.348, 17.911, 28.010, 5.294, 23.703, 6 063, 38.663, 1.356,
24.343 și 19.723.

Următórele numere au cástigat câte 50 lei fie-care :

32.457, 34.983, 4.209, 6.925, 8.305, 10.250, 14.727, 16.439, 12.599,
9.273, 21.467, 2.133, 15.786, 36.676, 35.926, 31.028, 38.836, 21.822,
4.523 și 13.063.

Următórele numere au cástigat câte 20 lei fie-care :

1.568, 22.244, 24.109, 10.616, 25.029, 19.442, 16.275, 20.583,
15.809, 7.020, 36 804, 32.468, 14.577, 37.845, 3.354, 25.761,
32.232, 23.858, 7.001, 20.298, 34.939, 10.072, 4.956, 25.240,
18.268, 31.065, 17.152, 25.223, 3.715, 22.649, 2.182, 12.898,
31.568, 39.543, 9.414, 38.251, 16 576, 23.595, 19.022, 2.598,
39.338, 28.883, 6.785, 32.580, 2.384, 27.787, 39.505, 37.992,
20.915, 23.149, 15.363, 15.289, 30.727, 34.521, 21.021, 16.444,
19.717, 25.097, 15.283, 13 794, 1.703, 33.866, 15.863, 20.151,
17.613, 8.749, 28.577, 17.759, 27.362, 83, 20.236, 34.198,
32.967, 31.102, 34.576, 1.370, 26.752, 16.769, 30.483, 22.770,
11.215, 31.629, 32.114, 39.788, 32.471, 3.392, 33 159, 39.415,
21.859, 9.938, 13.923, 1.396, 33.934, 38.968, 32.294, 36.525,
33 153, 23.503, 24.643 și 3.318.